

Rapport om indberettede graveskader fra 2022

Kontor
Fællesoffentlig
datadistribution

Dato
19. december 2023

J nr. 1461-4185

/ MAVAN

Fra 1. januar 2020 har ledningsejere i Danmark været forpligtet til at indberette deres graveskader i Ledningsejerregistret (LER). Graveskader for et givent år skal være indberettet senest i februar året efter det kalenderår, hvor graveskaden er opstået.

Formålet med graveskadeindberetningen er, at LER-sekretariatet i Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kan målrette vejledning i brug af systemet til fælles gavn for graveaktører og ledningsejere samt at måle effekten af LER med henblik på løbende forbedring af systemet.

LER-sekretariatet kan nu offentliggøre graveskaderapporten med tal fra 2022. Rapporten er baseret på 18.537 graveskadeindberetninger, som er foretaget af 171 ledningsejere. De 171 ledningsejere udgør 6% af de i alt 2.940 ledningsejere i LER. Data viser, at mange af de ledningsejere, der årligt modtager flest anmodninger om udlevering af ledningsoplysninger (over 10.000 anmodninger) indgår i de 171 ledningsejere, der har indberettet minimum én graveskade. Der er dog fortsat flere af de ledningsejere, der årligt modtager over 10.000 anmodninger om udlevering af ledningsoplysninger, der ikke har indberettet graveskader i LER.

I tidligere års graveskaderapporter er antallet af ledningsejere, der har indberettet minimum én graveskade, steget fra 128 ledningsejere i 2020 til 150 i 2021 og nu 171 ledningsejere i 2022. Det øgede antal ledningsejere, der har indberettet minimum én graveskade i 2022 skyldes ikke nødvendigvis, at flere ledningsejere har haft minimum én graveskade i 2022 end i 2020 og 2021, men kan også skyldes, at flere ledningsejere er blevet bekendte med forpligtelsen til, at de skal indberette graveskader. Således har LER-sekretariatet i løbet af 2023 udsendt en påmindelse til alle ledningsejere vedr. deres forpligtelse til at indberette graveskader i LER.

Graveskadeindberetninger

En graveskade defineres i LER's lovvejledning som: *"en skade på en nedgravet ledning, f.eks. et kabel eller et dertil hørende anlæg eller lignende, der er forårsaget af et gravearbejde. Nedgravede ledninger vil også omfatte de dertil hørende anlæg og komponenter og omfatter også ledninger, der er anbragt på havbunden eller nedgravet i havbunden. En graveskade kan både være helt eller delvis overgravning af en ledning. Der vil også være tale om graveskade, hvis blot en eventuel beskyttelse af en ledning er beskadiget, og skaden senere vil kunne udvikle sig til et egentligt brud. Graveskader omfatter dog ikke skader på dækbånd."*

**Styrelsen for Dataforsyning
og Infrastruktur**

Sankt Kjelds Plads 11
2100 København Ø

T: 72 54 55 00
E: sdfi@sdfi.dk

www.sdfi.dk

Det er ud fra denne definition af, hvad en graveskade er, at ledningsejerne skal indberette deres graveskader. Der skal ifølge lovvejledningen foretages én indberetning pr. graveskade.

Tabel 1 – Graveskadeindberetninger

Ledningsejere med graveskadeindberetninger	2022 Antal	2022 %	2021 Antal	2021 %	2020 Antal	2020 %
Ledningsejere der har indberettet minimum en graveskade	171	5,8	150	4	128	3
Ledningsejere der har indberettet ingen graveskade	224	7,6	57	1	354	9
Ledningsejere der hverken har indberettet en graveskade eller at de ikke har haft graveskader	2.545	86,6	3.699	95	3.446	88
I alt	2.940	100	3.906	100	3.928	100

Tabel 1 viser, at 87% af ledningsejerne ikke har indberettet, hvorvidt de har haft en graveskade eller ej. Ud af de 14% af ledningsejerne, der har indberettet graveskader, har 6% indberettet, at de har haft minimum én graveskade og 8% har indberettet, at de ingen graveskade har haft. Sammenlignes med indberetninger fra foregående år var tallene henholdsvis 4% og 1% i 2021 samt 3% og 9% i 2020. Det bemærkes, at antallet af graveskadeindberetninger fra et givent år sammenlignes med antallet af ledningsejere på tidspunktet for graveskaderapportens udarbejdelse. Det betyder, at 2022 rapporten sammenligner graveskadeindberetninger fra 2022 med antallet af ledningsejere ved udgangen af 2023.

Det bemærkes, at det samlede antal ledningsejere registreret i LER er faldet med næsten 1000 ledningsejere – fra 3.906 ledningsejere i 2022 til 2.940 ledningsejere i 2023. Dette fald skyldes, at LER-sekretariatet i løbet af 2023 har haft fokus på at nedbringe antallet af ledningsejere, der er forkert registreret i LER. Den øgede procentvise andel af ledningsejere, der har indberettet, hvorvidt de har haft en graveskade eller ej er derfor steget relativt mere end antallet af ledningsejere, der har indberettet dette i LER.

Påmindelse til ledningsejere om indberetningspligt

I 2023 har LER-sekretariatet haft fokus på at gøre ledningsejere opmærksomme på deres forpligtelse til at indberette graveskader i LER. LER-sekretariatet har derfor udsendt en påmindelse til alle ledningsejere registreret i LER vedr. deres indberetningspligt. Påmindelsen har medført en markant stigning i antallet af ledningsejere, der har indberettet ingen graveskade i 2022 og en mindre stigning i antallet af ledningsejere, der har indberettet minimum én graveskade i LER.

Ifm. påmindelsen er LER-sekretariatet blevet opmærksom på, at nogle større ledningsejere masseindberetter graveskader på vegne af andre ofte mindre

ledningsejere. Da det ved masseindberetningen ikke er muligt at angive, om der indberettes på vegne af en anden ledningsejer, er det kun den indberettende ledningsejer, der registreres som havende indberettet graveskader for et givent år, hvilket betyder, at denne indberetningsform indeholder et mørketal ift. antallet af ledningsejere, der indberetter graveskader i LER.

LER-sekretariatet vil i 2024 derfor undersøge muligheden for, at det ved masseindberetning af graveskader skal være muligt at angive, hvilken ledningsejer graveskaderne indberettes på vegne af. Det er forventningen, at dette vil mindske mørketallet af ledningsejere, der indberetter graveskader i LER og dermed øge antallet af ledningsejere, der indberetter.

Pba. den fortsat lave indberetningsprocent blandt ledningsejerne foretages der ikke sammenligninger med data fra 2020 og 2021 – med undtagelse af antal ledningsejere, der har indberettet graveskader. Det er forventningen, at datagrundlaget i takt med at flere ledningsejere indberetter graveskader, vil forbedres og skabe et bedre sammenligningsgrundlag på tværs af år.

Oplysninger angivet ifm. graveskadeindberetning

Graveskadeindberetningerne for 2022 bygger på samme obligatoriske og frivillige oplysninger som i 2020 og 2021. Tabel 2 viser, hvilke oplysninger ledningsejerne skal indberette ved en graveskade, samt om oplysningerne er obligatoriske eller frivillige.

Tabel 2 – Oplysninger angivet ved indberetning af graveskade

Obligatorisk	Frivillig
Geografisk placering af graveskaden	Forsyningsnedbrud
Ledningsejer	Påvirkning på miljøet eller mennesker
Skadevolder	Udbedringsomkostninger
Dato	Administrationsomkostninger
Forsyningsart	
Årsag (ukendt kan angives)	

Ligesom foregående år er datagrundlaget for tabellerne, der omhandler obligatoriske oplysninger, mere omfangsrigt end tabellerne omhandlende frivillige oplysninger (samt oplysninger om 'årsag', hvor det er muligt at angive 'ukendt'), da ledningsejerne i de fleste tilfælde kun har indberettet de obligatoriske informationer. Det betyder, at data om de frivillige oplysninger har begrænset forklaringsværdi pga. de færre indberetninger. De frivillige oplysninger vil blive mere relevante, efterhånden som der kan trækkes på data fra flere år. Dette fordi de frivillige oplysninger vil få en større datamængde, når indberetningerne fra forskellige år lægges sammen og dermed opnår et bedre datagrundlag eksempelvis ift. omkostninger ved graveskader. LER-sekretariatet opfordrer derfor igen i år alle ledningsejere til også at indberette de frivillige oplysninger ifm. graveskadeindberetningen. Med et bedre datagrundlag kan

LER-sekretariatet monitorere, om igangsatte aktiviteter har den ønskede effekt, eller om andre aktiviteter skal prioriteres og igangsættes.

Graveskader pr. forsyningsart

Graveskadeindberetningerne fra 2022 omhandler i langt de fleste tilfælde (83%) skader på tele- og dataledninger (jf. tabel 3). Ligesom tidligere år understøtter dette forventningerne til, hvilke forsyningsledninger, der er mest udsat for graveskader.

Tabel 3 – Graveskader pr. forsyningsart 2022

Graveskader pr. forsyningsart	Antal	%
Afløb	30	0,2
Antenne	183	1,0
El	1.521	8,2
Føringsrør	-	-
Gas	717	3,9
Olie	2	0,0
Tele og data	15.334	82,7
Termisk	333	1,8
Vand	417	2,2
Vejafvanding	-	-
I alt	18.537	100

Skadevolder og graveskader

Graveskadeindberetningerne fra 2022 viser, at der er 2.045 forskellige skadevoldere med et tilknyttet CVR-nummer. Det er en markant stigning fra 2021, hvor antallet af skadevoldere med et registreret CVR-nummer var 1.294. Ud af de i alt 5.292 aktører med CVR-nummer, der har foretaget minimum én graveforespørgsel i LER i 2022, er 37% registreret som havende forårsaget en graveskade. Til sammenligning var dette 26% i 2021. Vi ser altså, at flere aktører forårsager graveskader.

Tabel 4 viser den procentvise fordeling af graveskader pr. graveforespørgsel for de 10 graveaktører, som er udpeget som skadevolder flest gange. Graveaktørerne er anonymiserede, for at undgå udstilling af data om bestemte aktører.

Én større ledningsejer (over 130.000 modtagne anmodninger i 2022) har været udfordret ift. at indberette oplysninger vedr. skadevolder, hvorfor data for skadevolder ikke indgår i denne ledningsejers 695 graveskadeindberetninger og dermed heller ikke indgår i tabel 4 – *Skadevolders graveskader pr. graveforespørgsel*.

Tabel 4 – Skadevolders graveskader pr. graveforespørgsel 2022

Skadevolder	Graveskader pr. graveforespørgsel %
Graveaktør A	76
Graveaktør B	19
Graveaktør C	10
Graveaktør D	10
Graveaktør E	6
Graveaktør F	6
Graveaktør G	4
Graveaktør H	3
Graveaktør I	2
Graveaktør J	1

Størstedelen af graveaktørerne i tabel 4 er blandt de graveaktører, der årligt foretager flest graveforespørgsler i LER. Graveaktør A er et eksempel på en graveaktør, der forvolder mange graveskader relativt til mængden af graveforespørgsler den foretager i LER. En mulig årsag til, at flere graveaktører forvolder mange graveskader relativt til mængden af graveforespørgsler de foretager i LER, kan være, at graveforespørgslerne foretages af én graveaktør og at gravearbejdet foretages af en anden, som derefter indrapporteres som skadevolder.

For de fleste graveaktører må det antages, at der er en kraftig (dog ikke 1-1) sammenhæng mellem antallet af graveforespørgsler, man laver, og mængden af gravearbejde, man udfører.

Årsag til graveskade

Ved størstedelen af graveskadeindberetningerne (92%) er årsagen til graveskaden angivet som værende ukendt. Årsagen til de resterende 8% (1.543) af graveskaderne fremgår af nedenstående tabel 5.

Tabel 5 – Årsag til graveskade (uden indberetninger med ukendt årsag) 2022

Årsag til graveskade	Antal	%
Fejlagtig brug af udleverede ledningsoplysninger	622	40
Fejlagtige ledningsoplysninger	60	4
Gravearbejde udført uden brug af ledningsoplysninger på gravstedet, på trods af gennemført forespørgsel i LER	92	6
Gravearbejde udført uden forespørgsel i LER	769	50
I alt	1.543	100

Tabel 5 viser, at årsagen til 50% af de indberettede graveskader (uden indberetninger med ukendt årsag) skyldes, at gravearbejdet er udført uden forespørgsel i LER. Data viser dog, at én indberetter har indberettet 540 graveskader – alle angivet med årsagen *Gravearbejde er udført uden forespørgsel i LER*. Dette kan indikere, at indberetteren ikke har forholdt sig til, den egentlige årsag af de 540 graveskader. LER-

sekretariatet opfordrer alle ledningsejere til at indberette årsagen til graveskader i de tilfælde, hvor årsagen er kendt, så LER-sekretariatet bedre kan målrette indsatser ift. at sænke antallet af graveskader i Danmark.

LER-sekretariatet formoder, at der er en dialog mellem graveaktør og ledningsejer, når der sker en graveskade, og at denne afspejler sig i den angivne årsag for graveskaden. Det skal dog nævnes, at det er ledningsejeren, der indberetter graveskaden og årsagen, og derfor er det også ledningsejerens opfattelse af årsagen, der fremgår af tabel 5.

SDFI vil i 2024 have øget fokus på afdækning af årsagen til graveskader. Dette vil bl.a. ske i regi af Teleforliget fra 2021, hvori initiativet *Minimering af graveskader på bredbåndskabler* indgår. LER-sekretariatets fokus vil ikke være begrænset til bredbåndskabler, men vil omfatte flere forsyningsarter. For at afdække årsagen til graveskader bedst mulig, er LER-sekretariatet interesseret i at indgå i dialog med både ledningsejere og graveaktører.